

BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

(Cập nhật 07/10/2020)

Tình hình nổi bật

Channel NewsAsia ngày 7/10 dẫn lời Ngoại trưởng Indonesia Retno Marsudi tuyên bố dù nước này đang hợp tác với Trung Quốc để có vắc xin Covid-19, điều này không ảnh hưởng đến quan điểm của Indonesia về Biển Đông. "Đó là 2 chuyện khác nhau và khi làm việc cùng nhau, việc hợp tác đó không phải không công bằng hay chỉ lợi cho một bên."

Trang Võng Di (Trung Quốc) ngày 7/10 cho biết máy bay săn ngầm P-8A (số hiệu AE67DC) của quân đội Mỹ tiến vào Biển Đông thông qua eo biển Ba Sĩ vào sáng 7/10, đang tiến hành tuần tra tại phía nam eo biển Đài Loan. Đồng thời, máy bay cảnh sát 500 (số hiệu 7A42A3) của Trung Quốc đang bay xung quanh phía nam eo biển Đài Loan. Về các hoạt động của Mỹ tại Biển Đông trong thời gian qua, NPN BQP Trung Quốc Ngô Khiêm nói rằng Trung Quốc kiên quyết phản đối các hành động này, Giải phóng quân nhân dân Trung Quốc luôn cảnh giác cao độ, kiên quyết bảo vệ chủ quyền, an ninh và lợi ích phát triển của Trung Quốc, kiên quyết duy trì và bảo vệ ổn định và phồn vinh của khu vực.

Ngày 6/10 tại Tokyo, Ngoại trưởng bốn nước Ấn Độ, Úc, Nhật Bản và Mỹ đã thảo luận về trật tự quốc tế hậu Covid. Các bên kêu gọi hợp tác chống Covid-19, thúc đẩy chuỗi cung ứng; duy trì khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương tự do, rộng mở, bao quát; tái khẳng định vai trò trung tâm của ASEAN; và nhấn mạnh sẵn sàng hợp tác hướng tới tầm nhìn chung đối với khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương.

Ngoại trưởng Úc ngày 6/10 tham gia họp cấp ngoại trưởng bốn nước Úc, Ấn, Nhật và Mỹ, thảo luận về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, COVID 19, ASEAN và hợp tác quốc tế. Các Ngoại trưởng nhận định trong bối cảnh môi trường chiến lược Ấn Độ - Thái Bình Dương trở nên phức tạp, các nước cần giảm căng thẳng, tránh các tranh chấp lâu dài, tránh tấn công mạng và hợp tác chống thông tin sai lệch. Các Ngoại trưởng tái khẳng định rằng các nước không thể đưa ra yêu sách biển không phù hợp với luật pháp quốc tế, đặc biệt là UNCLOS 1982. Bốn nước nhất trí tăng cường hợp tác thúc đẩy cân bằng chiến lược ở Ấn Độ - Thái Bình Dương và ủng hộ các quốc gia tăng cường hợp tác trên cơ sở luật pháp quốc tế. Các Ngoại trưởng nhấn mạnh vai trò trung tâm của ASEAN và các cấu trúc do ASEAN dẫn dắt trong việc giúp ổn định và phục hồi khu vực.

Ngoại trưởng Nhật Bản ngày 6/10 tham gia cuộc họp cấp ngoại trưởng bốn nước Nhật - Úc - Ấn - Mỹ. Các bên thảo luận về dịch Covid-19, hợp tác về y tế và vệ sinh, và mong muốn tạo ra các quy tắc quốc tế mới trong lĩnh vực kinh tế số. Các nước khẳng định tầm quan trọng của việc phối hợp thực hiện “Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và rộng mở”. Để thúc đẩy cụ thể hóa “Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và rộng mở”, cần phải hợp tác thực chất hơn nữa về giáo dục - đào tạo, cứu trợ thiên tai, viện trợ nhân đạo, an ninh mạng, chống khủng bố, an toàn hàng hải và cơ sở hạ tầng chất lượng cao. Các nước tái khẳng định ủng hộ mạnh mẽ các cơ chế khu vực do ASEAN dẫn dắt và vai trò trung tâm, sự đoàn kết của ASEAN, và ủng hộ “Tầm nhìn ASEAN về Ấn Độ - Thái Bình Dương”. Ngoài ra, các nước còn thảo luận về tình hình Bắc Triều Tiên, Biển Hoa Đông, Biển Đông, và tình hình khu vực.

Ngoại trưởng Ấn Độ phát biểu khai mạc tại Hội nghị Tham vấn lần 2 Úc-Ấn-Nhật-Mỹ ngày 6/10 tại Tokyo, khẳng định tầm quan trọng của việc duy trì khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương tự do, rộng mở và bao quát; cam kết duy trì trật tự quốc tế dựa trên luật lệ, minh bạch, tự do hàng hải ở các vùng biển quốc tế, tôn trọng toàn vẹn lãnh thổ, chủ quyền và giải quyết hòa bình tranh chấp.

Góc nhìn Quốc tế

+ Trung Quốc:

Mạng xã hội Trung Quốc ngày 7/10 cho rằng Trung Quốc cần cảnh giác cao độ trước việc Mỹ liên tục gia tăng các hành động xung quanh Trung Quốc. Gần đây, Hải quân và Lục quân Mỹ tiến hành tập trận liên hợp với hơn 10.000 người, điều động hàng trăm máy bay trong vùng biển của Philippines. Việc tiến hành tập trận từ nam đến bắc Trung Quốc cho thấy hành động quân sự của Mỹ không ngừng leo thang. Thái độ của Trung Quốc đối với sự việc này rất rõ ràng: Trung Quốc phản đối mạnh mẽ hành động của Mỹ, phản đối Tổng thống Mỹ vì tranh cử mà gia tăng các hoạt động quân sự ở Biển Đông.

+ Châu Âu - Mỹ:

Abhijnan Rej, Biên tập viên The Diplomat, ngày 7/10 đưa ra 7 điểm đáng lưu ý từ Hội nghị Quad ngày 6/10 tại Tokyo như sau: (i) Mỹ và Úc đề cập đến việc

Quad cần hợp tác chống thông tin sai lệch; (ii) Tuyên bố của Úc nói rằng các nước cần tuân thủ UNCLOS 1982. Đây là tuyên bố duy nhất đề cập rõ ràng đến quy tắc và quy định ở khu vực; (iii) Nhật Bản nêu cụ thể vấn đề Bắc Triều Tiên, Biển Hoa Đông và Biển Đông. Mỹ, Ấn Độ và Úc đề cập đến việc các quốc gia thảo luận về các vấn đề ở khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương; (iv) Ấn Độ không đề cập đến hợp tác phát triển cơ sở hạ tầng chất lượng cao; (v) Nhật Bản nêu vai trò tích cực của các quốc gia ngoài khu vực (ám chỉ các quốc gia châu Âu) trong việc duy trì Ấn Độ - Thái Bình Dương tự do và rộng mở; (vi) Ấn Độ, Úc nêu cụ thể về hợp tác vắc xin Covid-19, Nhật Bản gián tiếp đề cập, trong khi Mỹ không nêu vấn đề này; (vii) Ấn Độ là bên duy nhất đề cập đến vấn đề an ninh mạng và dữ liệu.

Drake Long, ngày 5/10 trên RFA tập hợp ý kiến học giả cảnh báo về tình trạng phá huỷ môi trường, nghề cá nghiêm trọng ở Biển Đông. Theo John Mc Manus (Đại học Miami, Mỹ), Biển Đông đang đứng trước nguy cơ cạn kiệt nguồn cá, nhưng điều đó vẫn chưa xảy ra là do cá đến từ các rạn san hô ngoài khơi, do đó, cần bảo vệ các rạn san hô. Tuy nhiên, một số rạn san hô ở Biển Đông đã biến mất vĩnh viễn do việc xây dựng các căn cứ quân sự, mà phần lớn do Trung Quốc thực hiện. McManus ước tính rằng hơn 90% các rạn san hô còn lại ở Biển Đông cần được bảo tồn ngay lập tức. Carmen A. Ablan Lagman (Đại học Philippines) mô tả tình hình hiện nay là một “cuộc chiến cá”, xét về quy mô đánh bắt bất hợp pháp và tranh chấp chủ quyền trong khu vực. Theo Carmen, nếu không có thỏa thuận cùng một chính sách nghề cá chung khu vực, thì nguồn cá sẽ cạn kiệt rất nhanh.

Biên tập: Mai Hương

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.